

Tato stránka byla přeložena pomocí strojového překladu [Odkaz]. Strojové překlady mohou obsahovat chyby, které mohou snižovat jejich srozumitelnost a přesnost. Veřejný ochránce práv nenese žádnou odpovědnost za případné nesrovnalosti. Pokud chcete mít nejspolehlivější informace a právní jistotu, podívejte se na původní znění v angličtině (odkaz viz výše). Více informací naleznete v naší [politice týkající se jazyků a překladů](#) [Odkaz].

Afgørelse i sag 1375/2016/JAS - Rozhodnutí ve věci X týkající se způsobu, jakým Evropská komise řešila obavy ohledně obnovení schválení glyfosátu, což je složka herbicidů

Rozhodnutí

Případ 1375/2016/JAS - Otevřeno dne 08/02/2017 - Rozhodnutí ze dne 08/02/2017 - Dotčený orgán Evropská komise (Nebyl zjištěn nesprávný úřední postup) |

Pro veřejný subjekt je vhodná korespondence s občany základem řádné správy. To je zejména důležité pro orgány EU, jako je Komise, protože u takovýchto nadnárodních subjektů vždy existuje větší riziko, že občanům budou připadat vzdálené. Je však i ve veřejném zájmu, aby snaha o udržování kontaktů s občany byla opodstatněná a přiměřená. Pokud se korespondence ze strany občanů začíná opakovat, pokračování v ní může ztrácet smysl.

Veřejná ochránkyně práv tuto věc prošetřila a zjistila, že Komise se otázkami a obavami, na které poukázal stěžovatel, mnohokrát zabývala. Podrobně vysvětlila postup vědeckého hodnocení, které se používá při hodnocení látek, jako je glyfosát. Mimo to dosud nebylo přijato žádné rozhodnutí o tom, zda se povolení glyfosátu obnoví. Do doby, než bude toto rozhodnutí přijato, bylo stávající schválení na krátkou dobu obnoveno. Veřejná ochránkyně práv dospěla k závěru, že Komise se stěžovatelem komunikovala přiměřeným způsobem a že ze strany Komise se nejednalo o nesprávný úřední postup.

Případ se týkal spolupráce Evropské komise se stěžovatelem, britským státním příslušníkem, který s ním byl více než rok v kontaktu, pokud jde o obnovení schválení glyfosátu, účinné látky v zabíjejících plevelích. Po několika výměnách korespondence se Komise rozhodla, že již stěžovateli neodpoví. Stěžovatel uvedl, že nadále psal Komisi, neboť se domníval, že řádně neřeší platné obavy, které vznesl.

Představuje řádnou správu, aby veřejný subjekt řádně korespondoval s občany. To je obzvláště důležité pro orgány EU, jako je Komise, protože vždy existuje větší riziko, že se tyto nadnárodní

orgány budou zdát občanům vzdálenější. Je však rovněž ve veřejném zájmu, aby úsilí o udržování kontaktů s občany bylo přiměřené a přiměřené. Pokud se korespondence od občana stane opakovanou, nemusí mít žádný užitečný účel pokračovat v této korespondenci.

Veřejná ochránkyně práv se touto otázkou zabývala a zjistila, že Komise se při několika příležitostech zabývala otázkami a obavami uvedenými v dopisech stěžovatele. Podrobně vysvětlila proces vědeckého hodnocení zavedený za účelem hodnocení látek, jako je glyfosát. Kromě toho dosud nebylo přijato žádné rozhodnutí o obnovení schválení glyfosátu; do tohoto rozhodnutí bylo stávající schválení v krátkodobém horizontu prodlouženo. Veřejná ochránkyně práv proto dospěla k závěru, že Komise dostatečně komunikovala se stěžovatelem a že Komise neprovedla nesprávný úřední postup.

Skutečnosti, které vedly k žalobnímu důvodu

1. Stěžovatel, britský státní příslušník, se v letech 2015 a 2016 několikrát obrátil na Evropskou komisi o **obnovení** schválení **glyfosátu**, účinné látky používané při výrobě široce používaných **herbicidů**.

2. Pozadí je následující. Od roku 2012 je glyfosát hodnocen pro **případné obnovení schválení v celé EU** v souladu s postupy stanovenými v právních předpisech EU [1]. V lednu 2014 zahájil Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) srovnávací hodnocení německé zprávy o glyfosátu. Hlavním členským státem odpovědným za posouzení obnovení je Německo. V březnu 2015 zveřejnila Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny (IARC), specializovaná onkologická agentura Světové zdravotnické organizace, zprávu uvádějící, že glyfosát je „*pravděpodobně karcinogenní pro člověka*“ [2]. Komise poté požádala EFSA, aby přezkoumal zjištění IARC a dospěl k vlastním závěrům.

3. V listopadu 2015 dospěl úřad EFSA k závěru, že *glyfosát „pravděpodobně nepředstavuje karcinogenní riziko pro člověka a důkazy nepodporují klasifikaci, pokud jde o jeho karcinogenní potenciál“* [3].

4. Následně se členské státy EU nedohodly na obnovení schválení glyfosátu před uplynutím stávající doby platnosti schválení [4]. Rada členských států se domnívala, že je vhodné před přijetím rozhodnutí o obnovení stanoviska Výboru pro posuzování rizik Evropské agentury pro chemické látky (ECHA).

5. V červnu 2016 Komise **dočasně prodloužila schválení** glyfosátu nejpozději do konce roku 2017 [5]. Uvedla, že tak učinila, aby ECHA poskytla dostatek času k vyjádření stanoviska k glyfosátu. Uvedl, že zjištění ECHA budou následně zohledněna při rozhodování členských států a Komise o obnovení schválení glyfosátu.

6. Komise zároveň předložila řadu doporučení týkajících se používání výrobků na bázi glyfosátu [6]. Patří k nim posílená kontrola používání glyfosátu před sklizní a povinnost minimalizovat jeho používání na konkrétních místech, například ve veřejných parcích a hřištích.

7. Stěžovatel napsal Komisi o obnovení glyfosátu přibližně dvacetkrát v letech 2015 a 2016. Komise stěžovateli několikrát odpověděla. Komise nakonec informovala stěžovatele, že již nebude odpovídat na budoucí korespondenci v této věci, neboť ji považuje za opakovanou.

8. V září 2016 podal stěžovatel stížnost veřejnému ochránci práv. Stěžovatel objasnil, že jeho obavy nespočívají ani v tom, že Komise odmítla odpovědět na jeho korespondenci, jako v případě „neschopnosti úředníků EU řešit velmi platné obavy uvedené v těchto dopisech“. Žadatel zejména tvrdil, že zatímco glyfosát „byl přezkoumán jako herbicid [...], jedná se rovněž o biocid, o němž se nic neříká“.

Šetření

9. Veřejný ochránce práv zahájil šetření stížnosti a rozhodl se přezkoumat jakoukoli souvislost mezi rozhodnutím Komise přestat jednat se stěžovatelem a otázkou, zda skutečně reagovala na otázky, které vznesl. Toto šetření se proto zabývá rozhodnutím Komise přestat odpovídat stěžovateli a také otázkou, zda se zabývala jeho obavami ohledně schválení složky herbicidu glyfosátu.

10. Veřejný ochránce práv poté provedl důkladnou analýzu korespondence mezi Komisí a stěžovatelem a požádal stěžovatele o další informace. Prováděla také vlastní výzkum pozadí.

Tvrzení, že Komise neprávem přestala odpovídat stěžovateli a nevyřešila jeho obavy

Argumenty stěžovatele a orgánu

11. Stěžovatel vyjádřil Komisi několik obav ohledně dopadu glyfosátu na lidské zdraví. Tvrdil, že přístup Komise postrádal přísnost a nezabýval se některými důležitými otázkami. Stěžovatel rovněž zpochybnil vědecké posouzení EFSA a hodnocení Německa, členského státu odpovědného za hodnotící zprávu o obnovení.

12. Komise stěžovateli vysvětlila postup obnovení schválení glyfosátu, který v té době ještě probíhal. Komise poznamenala, že tento proces zahrnoval vzájemné hodnocení provedené Evropským úřadem pro bezpečnost potravin, jakož i všemi ostatními členskými státy EU, posouzení, které již provedly německé orgány. Komise rovněž uvedla, že bere vážně informace a obavy předložené stěžovatelem. Komise uvedla, že publikace uvedené žadatelem byly zváženy během vědeckého hodnocení. Dodala, že byla provedena veřejná konzultace, která poskytla občanům a dalším zúčastněným stranám platformu pro vyjádření jejich obav. Uvedla, že závěry EFSA, jakož i podkladové dokumenty (včetně zprávy Německa) byly zveřejněny [7] .

13. Komise konečně uvedla, že chápe obavy a obavy občanů ohledně glyfosátu a jejich expozice z potravin a jiných zdrojů. Bylo proto důležité zajistit, aby se rozhodování opíralo o solidní vědu. Pokud jde o karcinogenitu, Komise uvedla, že závěr EFSA, že glyfosát „*je nepravděpodobné, že by představoval karcinogenní riziko pro člověka*“, byl podpořen posouzením rizik pro glyfosát, které vypracovalo Společné zasedání Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství a Světové zdravotnické organizace o reziduích pesticidů

(JMPPR) v květnu 2016. Společné zasedání dospělo k závěru, že glyfosát „*pravděpodobně nepředstavuje karcinogenní riziko pro člověka v důsledku expozice prostřednictvím stravy*“ [8] . Komise uvedla, že „*regulační systém EU pro pesticidy je mimořádně robustní a zajišťuje, aby látky byly podrobeny důkladnému vědeckému posouzení předtím, než bude přijato jakékoli rozhodnutí o tom, zda mohou být schváleny, či nikoli. Látky se schvalují pouze tehdy, pokud bylo prokázáno, že za reálných podmínek použití neexistují nepřijatelné účinky na zdraví lidí nebo zvířat nebo na životní prostředí.*“ Komise uvedla, že bude nadále odstraňovat látky z trhu, pokud nelze prokázat, že jsou splněna přísná kritéria pro schválení.

14. Komise zaslala stěžovateli přibližně sedm dopisů, než se rozhodla přestat odpovídat.

Hodnocení veřejného ochránce práv

15. Je dobrou správou, aby veřejný orgán přímo korespondoval s občany, kteří vyjádřili obavy týkající se veřejné politiky. To je obzvláště důležité pro orgány EU, jako je Komise, neboť existuje větší riziko, že se jako nadnárodní orgány budou občanům zdát vzdálenější. Je však rovněž ve veřejném zájmu, aby objem takové korespondence byl přiměřený a přiměřený. Pokud se konkrétní korespondence od občana stane opakovanou nebo nadměrnou, může být nepřiměřené pokračovat v této konkrétní korespondenci.

16. V tomto případě veřejná ochránkyně práv konstatuje, že Komise se při několika příležitostech zabývala otázkami a obavami uvedenými v dopisech stěžovatele. **Podrobně** vysvětlil proces vědeckého hodnocení zavedený za účelem hodnocení látek, jako je glyfosát. Komise rovněž vysvětlila, jak se zabývala rozdílnými závěry týkajícími se karcinogenity. Komise konkrétně stěžovateli sdělila, že jeho zveřejnění na podporu argumentu týkajícího se biocidní povahy glyfosátu bylo zohledněno v celkovém posouzení [9] . Veřejná ochránkyně práv proto dospěla k závěru, že Komise se stěžovatelem odpovídajícím způsobem komunikovala. Dospěla rovněž k závěru, že pokračující korespondence stěžovatele v této věci se skutečně stala opakující se, a že proto nebylo vhodné využít veřejné prostředky k pokračování v této konkrétní korespondenci. Veřejný ochránce práv zároveň uznává, že pokračování korespondence stěžovatelem z jeho postoje odráželo jeho skutečné obavy týkající se glyfosátu a nemělo být šikanózní. Za všech okolností však veřejný ochránce práv konstatuje, že rozhodnutí Komise ukončit tuto konkrétní korespondenci nepředstavuje nesprávný úřední postup.

17. Stěžovatel rovněž **zpochybnil vědecké hodnocení** provedené úřadem EFSA a rozhodnutí Komise založené na závěrech úřadu EFSA. Navzdory úsilí Komise o poskytnutí vysvětlení stěžovateli měl stěžovatel za to, že Komise nezohlednila obavy, které vyjádřil ohledně újm, o níž se domníval, že by byla způsobena obnovením schválení glyfosátu.

18. Za prvé, veřejná ochránkyně práv konstatuje, že nemá odborné znalosti k hodnocení vědeckého hodnocení zúčastněných specializovaných vědeckých subjektů. Může však ověřit, zda tyto orgány poskytly občanům dostatečné informace o jejich práci. Pokud jde o toto šetření, zdá se, že tomu tak bylo.

19. Veřejná ochránkyně práv rovněž konstatuje, že Komise neobnovila schválení glyfosátu.

Dočasně (nejpozději do konce roku 2017) **prodloužila** své předchozí schválení, aby měla při rozhodování o možném obnovení schválení k dispozici stanovisko agentury ECHA. Stanovisko Výboru pro posuzování rizik agentury ECHA má být předloženo do konce listopadu 2017 [10] . Jakmile bude stanovisko k dispozici, členské státy společně s Komisí rozhodnou, zda schválení glyfosátu obnoví, či nikoli. Veřejná ochránkyně práv rovněž konstatuje, že EFSA [11] i ECHA [12] uspořádaly **veřejné konzultace** týkající se glyfosátu v rámci svých příslušných vědeckých hodnocení.

20. Jak je uvedeno výše, řada vědeckých subjektů – IARC („*pravděpodobně karcinogenní pro člověka*“), JMPR („*není pravděpodobné, že představuje karcinogenní riziko pro člověka v důsledku expozice prostřednictvím stravy*“) a EFSA („*je nepravděpodobné, že by představovaly karcinogenní riziko pro člověka*“) – dospěly k poněkud odlišným závěrům, pokud jde o karcinogenní potenciál glyfosátu. Některé z těchto změn mohou vyplývat z různých metod hodnocení používaných těmito vědeckými subjekty. Závěr IARC je založen zejména na posouzení „nebezpečí“, zatímco posouzení JMPR je posouzením „rizik“; první z nich nezohledňuje úroveň expozice nebo požití, při které může být glyfosát nebezpečný, zatímco glyfosát se týká rizika při normálních nebo očekávaných úrovních expozice nebo požití [13] . Vzhledem k tomu se rozhodnutí Komise vyčkat vědeckého stanoviska ECHA jeví jako rozumný přístup.

21. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti dospěla veřejná ochránkyně práv k závěru, že Komise neprovedla nesprávný úřední postup.

Závěr

Na základě šetření této stížnosti ji veřejný ochránce práv uzavírá s následujícím závěrem [14] :

Komise neprovedla nesprávný úřední postup.

Stěžovatel a Komise budou o tomto rozhodnutí informováni.

Ve Štrasburku dne 8. února 2017,

Emily O'Reillyová

Evropský veřejný ochránce práv

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS, Úř.

věst. 2009, L 309, s. 1.

[2] <http://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/MonographVolume112.pdf> [Odkaz]

[3] <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302> [Odkaz]

[4] http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-16-2357_de.htm [Odkaz]

[5] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/1056 ze dne 29. června 2016, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o prodloužení doby platnosti schválení účinné látky glyfosát, Úř. věst. 2016, L 173, s. 52, k dispozici na adrese:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1056> [Odkaz]

[6] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/1313 ze dne 1. srpna 2016, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o podmínky schválení účinné látky glyfosát, Úř. věst. 2016, L 208, s. 1, k dispozici na adrese:

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2016.208.01.0001.01.ENG [Odkaz]

[7] K dispozici na adrese: <https://www.efsa.europa.eu/en/press/news/151119a> [Odkaz]

[8] <http://www.who.int/foodsafety/jmprsummary2016.pdf?ua=1> [Odkaz]

[9] Komise konkrétně uvedla, že Samsel a Seneff zveřejnili: "Glyfosát potlačuje enzym Cytochrom P450 a biosyntézu aminokyselin střevním mikrobiomem: Cesty k moderním chorobám" Entropy 2013, 15, 1416–1463, byly hodnoceny členským státem zpravodajem a zvažovány v rámci vzájemného hodnocení pro glyfosát. Stěžovatel vycházel zejména z této publikace v souvislosti se svým tvrzením, že glyfosát musí být posuzován jako biocid.

[10] <https://echa.europa.eu/chemicals-in-our-life/hot-topics/glyphosate> [Odkaz]

[11] Viz v této souvislosti rozhodnutí ve věci 952/2014/OV o postupu veřejné konzultace Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) za účelem obnovení schválení herbicidu glyfosátu, které je k dispozici na adrese:

<https://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/61376/html.bookmark> [Odkaz]

[12]

https://echa.europa.eu/view-article/-/journal_content/title/public-consultation-on-the-harmonised-classification-and-label [Odkaz]

[13] Úplnější vysvětlení viz <http://www.who.int/foodsafety/faq/en/> . [Odkaz]

[14] Informace o přezkumném řízení veřejného ochránce práv jsou k dispozici na internetových stránkách [Odkaz]:

<http://www.ombudsman.europa.eu/en/atyourservice/complainantsrights.faces> [Odkaz]

